

PRESSITEADE nr 178/22

Luxembourg, 8. november 2022

Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-885/19 P | Fiat Chrysler Finance Europe vs. komisjon ja C-898/19 P | Iirimaa vs. komisjon

„Tax rulings“: Euroopa Kohus otsustas, et Üldkohus tegi vea, kui nõustus võrdlusraamistikuga, mille komisjon oli valinud Luksemburgis kontserni kuuluvatele äriühingutele reaalturuväärtuse põhimõtte kohaldamiseks, jättes arvesse võtmata erieeskirjad, millega seda põhimõtet selles liikmesriigis rakendatakse

Euroopa Kohus tühistas seetõttu komisjoni vaidlusaluse otsuse, tõdedes, et tema analüüs võrdlussüsteemi ja laiemale FFT-le antud valikulise eelise olemasolu kohta on väär

Luksemburgi maksuhaldur tegi 3. septembril 2012 maksualase eelotsuse (*tax ruling*) Fiati kontserni kuuluva ettevõtja Fiat Chrysler Finance Europe (edaspidi „FFT“) suhtes, kes osutab rahaliste vahendite haldamise teenuseid ja rahastamisteenuseid selle kontserni Euroopas asuvatele äriühingutele. Eelotsusega kiideti heaks meetod, mille alusel määratakse kindlaks FFT tasu nende teenuste eest ja mis võimaldas tal määrata igal aastal kindlaks tema poolt Luksemburgi Suurhertsogiriigis tasumisele kuuluva äriühingu tulumaksu suurus.

Komisjon asus oma 21. oktoobri 2015. aasta otsuses seisukohale, et eelotsus kujutab endast ELTL artikli 107 tähenduses siseturuga kokkusobimatut riigiabi. Veel tõdes ta, et Luksemburgi Suurhertsogiriik ei olnud talle edastanud eelotsuse eelnõud ega järginud rakendamiskeeldu, rikkudes ELTL artikli 108 lõiget 3. Komisjon kohustas Luksemburgi Suurhertsogiriiki ebaseadusliku ja siseturuga kokkusobimatu abi FFT-lt tagasi nõudma.

Luksemburgi Suurhertsogiriik ja FFT esitasid mõlemad Euroopa Liidu Üldkohtule hagi komisjoni otsuse tühistamise nõudes. Euroopa Liidu Üldkohus jättis oma 24. septembri 2019. aasta otsusega Luksemburgi Suurhertsogiriigi ja FFT hagi komisjoni otsuse tühistamise nõudes rahuldamata ning jättis selle otsuse jõusse¹. Oma vastavates apellatsioonkaebustes palusid FFT (C-885/19 P) ja Iirimaa (C-898/19 P) see kohtuotsus tühistada.

Euroopa Kohus tühistas oma tänase kohtuotsusega Euroopa Liidu Üldkohtu 24. septembri 2019. aasta otsuse kohtuasjas Luksemburg ja Fiat Chrysler Finance Europe vs. komisjon (liidetud kohtuasjades T-755/15 ja T-759/15) ning komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta otsuse riigiabi kohta, mida Luksemburg andis FFT-le.

Euroopa Kohus tuletas kõigepealt meelde, et liikmesriikide sekkumine valdkondades, mida ei ole liidu õiguses ühtlustatud, ei jää riigiabi kontrolli käsitlevate EL toimimise lepingu sätete kohaldamisalast välja. Seejärel meenutas ta, et riigisisese meetme „riigiabiks“ kvalifitseerimiseks peavad täidetud olema **neli tingimust**. Esiteks peab esinema riigipoolne sekkumine või sekkumine riigi ressursside abil. Teiseks peab sekkumine olema niisugune, et see võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab see andma abisaajale valikulise eelise. Neljandaks

¹ Vt pressiteade [118/19](#).

peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi.

Maksumeetmete analüüsimisel Euroopa Liidu riigiabiõiguse seisukohast tuleb **valikulise eelise** tingimuse analüüsimisel esmalt kindlaks teha võrdlussüsteem, st asjaomases liikmesriigis kohaldatav „tavapärase“ maksustamissüsteem, ning seejärel tõendada, et asjaomane maksumeede kaldub sellest võrdlussüsteemist kõrvale, kuna sellega tehakse vahet ettevõtjatel, kes on võrdlussüsteemiga taotletava eesmärgi seisukohast võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras, ilma et see oleks põhjendatud võrdlussüsteemi olemuse või ülesehitusega. Maksumeetme valikulisuse hindamisel on seega oluline, et asjaomases liikmesriigis **üldkohaldatav maksustamissüsteem või kohaldatav võrdlussüsteem** oleks **komisjoni otsuses õigesti kindlaks tehtud** ja kohus, kelle menetluses on vaidlus selle kindlakstegemise üle, seda kontrolliks.

Sellega seoses järeldas Euroopa Kohus, et kuna väljaspool valdkondi, milles liidu maksuõigus on ühtlustatud, määrab asjaomane liikmesriik, kasutades oma pädevust otsese maksustamise valdkonnas ja järgides oma maksuautonoomiat, kindlaks maksu olemuslikud tunnused, siis tuleb otsese maksustamise valdkonnas võrdlussüsteemi kindlakstegemiseks arvesse võtta **ainult asjaomases liikmesriigis kohaldavat riigisisest õigust**, kusjuures selle kindlakstegemine ise on vältimatu eeldus, et hinnata mitte ainult eelise olemasolu, vaid ka seda, kas eelis on valikuline.

Euroopa Kohtu hinnangul **rikkus** Üldkohus ETL artikli 107 lõike 1 kohaldamisel **õigusnormi**, kui jättis arvesse võtmata kohtupraktikast tuleneva nõude, mille kohaselt peab komisjon selle kindlakstegemiseks, kas ettevõtjale on maksumeetmega antud valikuline eelis, tegema võrdluse asjaomases liikmesriigis tavapäraselt kohaldatava maksustamissüsteemiga selle liikmesriigi riigisisese õiguse alusel kohaldatavate õigusnormide sisu, liigenduse ja konkreetsete tagajärgede objektiivse hindamise tulemusel. Nimelt nõustus Üldkohus väärtalt lähenemisviisiga, mis seisnes Luksemburgi õiguses määratletud reaalturväärtuse põhimõttest erineva põhimõtte kohaldamises, piirdudes selle põhimõtte abstraktse väljenduse kindlakstegemise ja Luksemburgis äriühingu tulumaksu üldise süsteemiga taotletavas eesmärgis ning eelotsuse hindamisega, võtmata arvesse seda, kuidas on see põhimõte konkreetselt sellesse õigusesse võetud eelõige kontserni kuuluvate äriühingute puhul.

Lisaks **rikkus** Üldkohus **EL toimimise lepingu sätteid, mis käsitlevad otsese maksustamise valdkonnas liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise meetmete vastuvõtmist Euroopa Liidu poolt**, kui ta nõustus sellega, et komisjon võib tugineda eeskirjadele, mis **ei ole osa Luksemburgi õigusest**, samas kui ta tuletas meelde, et sellel institutsioonil ei ole liidu õiguse praeguses arenguetapis pädevust, mis lubaks tal sõltumatult ja liikmesriigi maksueeskirju tähelepanuta jättes kindlaks määrata, milline on kontserni kuuluva äriühingu nn tavapärase maksustamine.

Euroopa Kohus järeldas, et kuna vaidlustatud kohtuotsuse põhjendustega, mis puudutavad hinnangut komisjoni peamisele arutluskäigule, mille kohaselt kaldus eelotsus kõrvale Luksemburgi äriühingu tulumaksu üldisest süsteemist, rikutakse õigusnormi, **kuna Üldkohus kiitis komisjoni peamise lähenemisviisi heaks**. Täpsemalt seisnes õigusnormi rikkumine sisuliselt reaalturväärtuse põhimõtte arvesse võtmata jätmises sellisena, nagu see on ette nähtud Luksemburgi tulumaksuseadustiku artikli 164 lõikes 3 ja täpsustatud sellega seotud ringkirjas nr 164/2, kui ta määras ETL artikli 107 lõike 1 kohase uurimise raames kindlaks võrdlussüsteemi, et teha kindlaks, kas eelotsus annab selle adressaadile valikulise eelise.

Eeltoodut arvestades tühistas Euroopa Kohus vaidlustatud kohtuotsuse, asus seisukohale, et menetlusstaadium lubab vaidluse lahendada ning tühistas selle lahendamisel vaidlusaluse otsuse, kuna viga, mille komisjon tegi asjaomase riigisisese õiguse alusel tegelikult kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramisel ja seega nn tavapärase maksustamise kindlakstegemisel, mille alusel tuli eelotsust hinnata, muudab vigaseks kogu arutluskäigu eelise olemasolu kohta. Vaidlusalune otsus tuleb tühistada vaatamata sellele, et komisjon esitas oma otsuses ka täiendava arutluskäigu, mis põhines Luksemburgi tulumaksuseadustiku artikli 164 lõikel 3 ja sellega seotud ringkirjal nr 164/2. Euroopa Kohus otsustas, et see arutluskäik piirdub nimelt viitega komisjoni peamisele analüüsile võrdlussüsteemi õige kohaldamise kohta, mistõttu parandab see ainult näiliselt komisjoni vea selle võrdlussüsteemi kindlakstegemisel, mis oleks pidanud olema aluseks tema analüüsile valikulise eelise olemasolu kohta.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

